

NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK-PPS

CENA - 2 - zł

ROK 56

KRAKÓW · CZWARTEK 2 STYCZANIA · 1947 R.

NR 2

Przed rozpoczęciem nowego etapu (Zyczenia Tow. Premiera E. Osóbki-Morawskiego)

WARSZAWA (PAP). Przed mikrofonem Polskiego Radia w dniu 1. I. 1947 Premier Rządu Jedności Narodowej tow. E. Osóbka-Morawski wygłosił następujące przemówienie:

Szanowni Obywatele:
Kiedy robimy plan pracy na nowy okres i skupiamy sobie Noworoczne życzenia, winniśmy nabrać ochoty z osiągnąć dotychczasowych, których mamy w roku ubiegłym nie mało, a do których w szczególności należą:

1) Dąży sukces w zalesnieniu i zagospodarowaniu Ziemi Odkrytych.
2) Utrzymanie wartości złotego i zdrowienia budżetu za 1946 r.

3) Duże osiągnięcia w produkcji przemysłowej.
4) Przełamanie zastoiskowych trudności transportowych i wspaniałe osiągnięcia polskiego kolarstwa.

5) Duża, jak na nasze możliwości, odległość w odbudowie Warszawy, portów i w ogóle.

6) Stopniowe rozwijanie się wymiaru handlowego z innymi krajami.

7) Duże osiągnięcia w szkolnictwie, zwłaszcza średnim i wyższym.

8) Usprawnienie i rentowność poczty, telegrafu i telefonów.

9) Powolna odbudowa i ostateczne zdrowie ludności.

10) Duży wysiłek w dziedzinie opieki społecznej, zwłaszcza nad dziećmi.

11) Opracowanie przez CUP trzyletniego planu.
12) Wyszakowanie licznych kadr ofi-

Życzymy sobie w roku 1947

Od obcych:

1) Utrwalenie międzynarodowego pokoju na zasadach powszechnego zaufania i szczerzej demokracji, oraz głębokiej świadomości niebezpieczeństwa niemieckiego i pozostałości międzynarodowego terroru.

2) Ostatecznego uregulowania przy-

cerskich i podoficerackich w odrodzonym wojsku i podniesienie poziomu naszego wojska w ogóle.

13) Podniesienie prestiżu i znaczenia nowej Polski na arenie międzynarodowej i szereg innych.

14) Wyszakowanie licznych kadr ofi-

żanych atakujących z bratnimi narodami Czechosłowacji.

3) Od państw zamożnych dążyć i dla obywateli stron korzystnych kredytów na odbudowę naszego kraju.

4) Od Wielkiej Brytanii zwrotu naszego złota i ułatwień dla Polaków na-

emigracji, pragnących powrócić do kraju.

Od siebie i dla siebie samych:

1) Zgodę i jedność narodową.

2) Zwycięstwa wyborczego demokracji i w związku z tym odzyskania napiecia walk wewnętrznych i możliwości naprawy starych wspólnych pretensji.

3) Wykonania odcinek części trzyletniego Planu Odbudowy i dobrobytu.

4) Usprawnienia i udoskonalenia bezpieczeństwa w kraju.

5) Szybkiej odbudowy wsi i gospodarstwa chłopskiego.

6) Dużego wzrostu dochodu społecznego i dalszej poprawy materialnej sytuacji pracy i całego narodu.

7) Likwidacji spekulacji i pełnego rozwoju zdrowego handlu społecznego i prywatnego, zrenesansu i wszelkiej innej produkcji prywatnej.

8) Maksymalnego rozwoju naszego oświaty i kultury.

9) Bólnej opieki nad dziećmi, starcami i podopiecznymi w ogóle.

10) Dalszej serdecznej opieki wszystkich władz i całego społeczeństwa nad naszą młodzieżą pracującą i uczącą się, która okupacja hitlerowska ograniczyła w okresie okupacji z praw do nauki i rozwoju społecznego.

11) Wiele innych naszych życzeń i najdroższych pragnień.

Wierzę głęboko, że jednocią i naszym wieloma oraz uczciwą pracą napawiamy z tych trzech w roku 1947 odległości.

Rada Bezpieczeństwa ma nowych członków

NOWY JORK 2. I. Z dniem 1 stycznia przedstawiciele Holandii, Egiptu i Meksyku opuścili Radę Bezpieczeństwa wskutek wygaśnięcia mandatu.

Na ich miejsce weszli przedstawiciele Syrii, Belgii i Kolumbii.

Komisja sztabów wojskowych ONZ rozpoczęła swe prace w nowym roku dyskusją nad kwestią, jak liczenie będą miały być siły zbrojne Na-

rodów Zjednoczonych, żeby zapewnić utrzymanie pokoju.

ZYCZENIA TRZYDECIU LAT

NOWY JORK 2. I. Sekretarz generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych Trywera Lie wywiesił w dniu wczorajszym życzenia noworoczne do narodów całego świata. Wyraził on w swych życzeniach przekonanie, że nieustannie dążyć do porozumienia i nastanie prawdziwy pokój.

ZASTĘPCY BEVINA

LONDYN 2. I. (BBC) W dniu wczorajszym mianowani zostali dwaj zastępcy ministra spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii Bevina do prac przygotowawczych nad sprawami traktatów Niemcami i Austrią.

DR. ADENAUER STWIERDZA:

Niemcy nie zgodzą się na linie Odry i Nysy

Dr. Adenauer, przewodniczący partii chrześcijańsko-demokratycznej w strefie brytyjskiej Niemiec, podczas manifestacji noworocznej we wtorek oświadczył:

„Żaden człowiek, ani żadne państwo nie wyzwalają ideologię chrześcijańsko-demokratyczną nie mogą podpisać traktatu pokojowego akceptującego linie graniczne w

Odrze i Nysie, gdyż taka granica byłaby równoznaczna z wydzieleniem ocalałego kraju całym zestawem wyznaczonego”.

W zakończeniu przemówienia Dr. Adenauer powiedział: „NIE NAMIERZĄ SIĘ UDUŻYC CO DO ZAMIAŁOWYCH MOCARSTW SPRZYMIERZONYCH”.

Świat będzie jednością albo przestanie istnieć

Zaluzowanie trzecią wojną światową zaczęło wzrastać po Stalingradzie. Wówczas Niemcy nie mogli mieć wątpliwości, że zwycięski marsz Armii Czerwonej zakończy się w kraju wroga. Stwierdzenia nastrojów wojennych podjęli się przede wszystkim ci emigranci różnych krajów, którzy odrzucali swój polubowny ułamek się ze zwycięską Armią, dla których przemarsz przez polonę Europę żołnierzy sowieckich oznaczał klęskę polityczną i klasową. Nie jest przypadkiem, że „polski Londyn” przodował w tej kwestii.

Najbardziej argumenty wojenne sprawały się do uspokojenia na przebiegach wojny między Związkiem Radzieckim a Anglią i Stanami Zjednoczonymi. Wielek przemian wojenne, jakie — np. przez NKW w Polsce — tłumaczone były jako bogactwa sowieckie, prasa emigracyjna pisała o rewolucji narzuconej z zewnątrz.

Ostatni wystrzał żołnierzy sowieckich, angielskiego i amerykańskiego na terenie Niemiec, był wymierzony we wspólnego wroga; wbrew nadziejom — nie stał się sygnałem nowej rzetelności.

Nie znaczy to jednocześnie, aby stabilizacja pokojowego współżycia narodów była łatwa. Ameryka wespół z Anglią chciały bowiem, aby — według starych zasad imperialistycznych — derdziejemy argumentem w sporach był ten ideał gospodarczo państwa, żeby rachunek krwi, zniszczeń i ofiar został zastąpiony kapiecką transakcją, w której jedyną rolę odgrywa pieniądź. Domagano się, aby wojnowo korzystne położenie geograficzne Ameryki, które uchroniło ten kraj w czasie wojny przed losem Europy — stało się źródłem przewagi nad innymi narodami. Tego rodzaju postawa musiała spójkać się z krytyką Związku Radzieckiego.

(Dalszy ciąg na str. 2)

Pamiętajcie o Funduszu Wyborczym

Świat będzie jeden albo przestanie istnieć

(Dalszy ciąg ze str. 1)

I znów podniósł się głos modelci zmierzających wojnę. Wyrzucenie były terminy i miejsca konfliktów. Jąsogł proponującemu Juteli i podzielić. Ale w konsekwencji zarobił na tym tylko międzynarodowy parkierze i ludzkie czarne rynku. Zapomniana wojna przetrwała się w wąskiej dyplomacji. Walka na przetrwanie dała czerpać ostrą formę. Rozmowa towarzyszyła różnego rodzaju zarządzania wojenną. Ale jakoś istniała murawina nie chciała, czy nie miała odnośnej znaczenia. A Juteli, z których podzielić wojenną chcieli ucieknąć. Serajewa czy Gdańsk, przetrwalić się w szybko mijającej chwili i rozoryskuj dyplomacji.

Tradna bowiem była zapomnieć o tym, że takież istniała ostatnia wojna towarzyszyła pomniejsze przegranej pokona, że bezsilny terror kilkunastu dziesiątek od takiego wyprzedzenia, silnawych i Juteli, że Europa miała grozić w atmosfery nowej wojny niechciała następstwa, stymulując nas w zbliżeniu Juteli. Powodnie powiódł naładowa o tym, że zakończenia wojny towarzyszył wybuch bomby atomowej.

Wielkie postawione tajemnie tej energii przez Anglosasów była i jest wykorzystywane jako powściągnięcie argumentu w terroryzmie. W końcu groźba nowej wojny. Anglię, którą temu groźba powściągnięcia Juteli, które muosi, zakończyła się rozważaniem następującym uosławieniem: „ŚWIAT BĘDZIE JEDNOKĄSIĄ, ALBO PRZESTANIE ISTNIEĆ”. Wychodząc się pilnie w ugodzie tych alch, które mimo smęgu apokaliptycznego brzemienia — alestacją na nobie prądów powołanego typia Czu alch, że szermując na lednej płaszczyźnie nowej wojny z Juteli komiczną — jako Juteli niechciała podzielić wojenną. Czyż nie wyszły one — mimo usztyku — że Juteli musi dojść do Juteli, wytręcając się przy tym wojny jako argumentu dziesiątka. (A. P.)

ZARĘCZYNY KS. ELŻBIETY NIEBIAWEM

LONDYN, 2. I. (PAP). Prasa angielska donosi, że w najbliższym czasie ma nastąpić oficjalne zawiadomienie o zaręczynach następczyni tronu ks. Elżbiety z ks. Filipem greckim.

W Indochinach walki trwają

PARYŻ 2. I. (PAP) Agencja France Presse donosi z Hanoi, że oddziały wielomocne atakują garnizony francuskie niszcząc artylerię i motocykle. Niszcząc atak przysięgli oddziały niszczące na placówkę francuską w Nam Dinh, 70 km na południowy wschód od Hanoi.

Atak został odparty.

Odwiecz atak wojsk białych na garnizon francuski w Bac Dinh i na oddziały francuskie w północnej części portu HaiPhong został odparty.

Hanoi było przez kilka godzin bombardowane przez artylerię wietnamską.

Główny na terrorystów żydowskich

LONDYN, 2. I. Agencja Reutersa donosi, że policja i wojska brytyjskie o-taczają kilka dzielnic Palestyny i dokonują rewizji prawie w każdym domu, poszukując terrorystów, którzy wychłodzi mordercę angielskiego i trzech podoficerów.

Aresztowano około 50 podejrzanym.

Unarodowienie brytyjskich kopaliń węgla już dokonane

LONDYN, 2. I. (SAP). Placi centralnego państwowego urzędu węglowego w-wały nad wejście do 1300 kopaliń

węglu, rozłożonych po całym kraju, na znak, że kopalnie te, będące dotychczas własnością prywatną 800 towarzystw akcyjnych, przechodzą na własność państwa.

Na błękitnym tle chorągwi figuruje

Kapitał anglo-amerykański narusza uchwały poczdamskie

HAMPTING (SAP). — Policzona administracja stref okupowanych, niemieckiej i amerykańskiej, poczynając od pierwszego stycznia 1947 roku, znalazła się pod zarzutem spekulacji, urzędu gospodarczego, którego siedzibą będzie Monheim.

Urząd ten będzie jedynym biurem bezpośredniej kontroli zarządu wojakowego dla obu stref okupowanych,

traktowane jako jedenaśka ekonomiczna.

„W praktyce — stwierdza „Izwestia” — umowa o zjednoczeniu dwóch stref przewidywała, że do życia gospodarczego Niemiec kapitał anglo-amerykański, z jednoczyni, wzmocni monopol niemiecki, zamiatł te Juteli, tak jak alianci to postanowili”.

WALKI PARTYZANCKIE W GRECJI

ATENY (Tanjug). — Gazety atenskie we wtorek rano donoszą o nowych zwycięstwach atakach między wojskami rządowymi a partyzantami w rejonie Lamia (Grecja centralna), ok. 180 km, od Aten.

Partyzanci zajęli miasto Hypti na płaszczyźnie tessalskiej, 16 km, na zachód od Lamia, gdzie władze wojskowe zastosowały specjalne ostrożności, jak godzinę policyjną od 6 wieczór.

Ludność Burmy żąda niepodległości Demonstracje w Rangoonie

RANGOON (SAP). — Ludność Burmy ponownie domaga się niepodległości, własnego rządu i wyborów do zgromadzenia konstytucyjnego. W dniu 31 grudnia 1946 odbyło się w Rangoonie zebranie w celu przypomnienia ludności o prawa polityczne.

U. Aungsan, zastępcza przewodniczącego tymczasowego rządu prze-

mówił do zgromadzonych demonstrantów przed opuszczeniem Rangoonu w drodze do Londynu.

Zgłoszenia Burmistrzów ujawniły, że w całym państwie nastąpił wielki ruch. Fekcje antyafinzyzowskiej i jej wolno. Śli, Ludność Burmy domaga się od rządu brytyjskiego utworzenia rządu i przeprowadzenia wyborów do zgromadzenia konstytucyjnego zło-żeno z Burmistrzów w celu zjedynowania o przyszłość Burmy.

Premier egipski w sprawie Sudanu

LONDYN, 2. I. Agencja Reutersa donosi z Kairu, że premier egipski Nokrasi Pasza wygłosił w parlamencie przemówienie, w którym podkreślił, że wszelka polityka brytyjska dążąca do

oddzielenia Sudanu od Egiptu jest niewątpliwie polityką wroga wobec Egiptu.

Premier dodał, że narząd sądowniczy pragnie połączenia z narodem egipskim i nigdy się nie zgodzi na inny ustroj.

Odwieczna to wywołano wielki er-turizm wśród członków parlamentu którzy przez dłuższy czas oklaskiwali przemówienia premiera.

LICZNE OFIARY GRADU W AUSTRALII

LONDYN, 2. I. (PAP). Agencja Reutersa donosi z Sydney, że spadek na niezwykłą wielkość grad, który poranił około 100 osób, 63 musiano odwieźć do szpitala.

wielkie trzy litery NRC (National Coal Board) — Państwowy Urząd Węglowy w białym kolorze, a pod spodem, mniejszymi literami napis, który stwierdza, że „Kopalia to przeszła odcienie na własność państwa”.

Podobna ceremonia odbyła się w Londynie, gdzie mieli się główni szefowie państwowego urzędu węglowego. Przewodniczącemu urzędu lord Hyldey w obecności licznego tłumu wciągnął na maszt i gmachem nową flagę.

RZĄD GIRAJA NIE USTĄPI

PARYŻ, 2. I. (PAP). Agencja France Presse donosi, że hiszpański rząd republikański Girala wybrał odpowiedź na przeważające pogłoski o możliwości rozwiązania tego rządu.

Proces „londyńczyków” jugosłowiańskich o szpiegostwo

BELGRAD, 2. I. PAP. Przed sądem Najwyższym rozpoczął się proces przeciwko 6 przemian jugosłowiańskich emigracyjnych w Londynie Trifunowiczów, oskarżonym o szpiegostwo na rzecz Stanów Zjednoczonych.

Wraz z Trifunowiczem odpowiadał pod tym samym zarzutem 6. oficer jugosłowiański Sutila, dziennikarz Jawnawicz, urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych Dier, dziennikarz Koticz, dwaj inżynierowie Stankowicz i Ziranowicz oraz dziennikarz Stefanowicz.

Prokurator zarzuca oskarżonym, że dostarczali oni ambasade Stanów Zjednoczonych w Belgradzie ważnych i tajnych wiadomości wojskowych z zamil-

rem działania przeciwko niepodległości i bezpieczeństwa Jugosławii.

Oskarżony Stefanowicz przyznał, że zbierał wiadomości o stanie obrony przeciwlotniczej Belgradu, ale oświadczył, że nie przekazał tych wiadomości ambasadzie amerykańskiej.

Oskarżony Sutila przyznał się do winy i oświadczył, że otrzymał pieniądze za wiadomości o uzbrojeniu armii jugosłowiańskiej i za tajne wiadomości wydobycie z ministerstwa obrony narodowej.

Przewodniczącym sądu jest sędzia Giorgiew, który przedmówił na rozprawie przeciwko Milicić-Bowiczowi. Oskarża prokurator Milicz.

NOWOCZESNE ODZIEŻ TRUMANA

NOWY JORK, 2. I. Z okazji Nowego Roku prezydent Stanów Zjednoczonych Truman wydał rozkaz, w którym m. in. zapowiedział zakończenie okresu wojennego, dla swego państwa.

Zapowiedział to wydając się dziwna, gdyż wojna zakończyła się z chwilą pokonania Niemiec i Japonii, niemniej jednak fakt ten posiada dla USA duże znaczenie, że względu na to, że rząd pozwolił został znacjonalnych uprzedzić oraz przesłać wienie gospodarki wojennej na pokojową.

W RÓCZNICE I-EGO PLENARNEGO POSIEDZENIA K.R.N.

WARSAWA, 2. I. (PAP). Dnia 31 grudnia ub. r., w 3-iej rocznicę 1-go plenarnego posiedzenia Krajowej Rady Narodowej Prezydent KRN Stanisław Bierut podjął wiceprzewodniczkę 1-go plenarnego posiedzenia.

NOWY AMBASADOR JUGOSŁAWII PRZYBYŁ DO WARSZAWY

WARSAWA, 2. I. (PAP). Dnia 31-go grudnia przybył do Warszawy wiceprzewodniczącym ambasador Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii w Polsce dr Bada Priliciczy, powitany na dworcu przez dyrektora protokołu dyplomatycznego ministerstwa spraw zagranicznych Guhynowicza, ambasadora ZSRB w Warszawie Lebidowicza, charge d'affaires Jugosławii w Warszawie Lebidowicza na czele członków ambasady jugosłowiańskiej.

Osiągnięcia polskiej spółdzielczości

Rok 1946 przyniósł dalszy powolny rozwój spółdzielczości, umożliwiony koncepcjami demokratycznych form ustrojowych, zwolnieniem spółdzielczości od zadań jej obcych, a narzuconych przez potrzeby życia.

Dla zorientowania się w osiągnięciach spółdzielczości w roku ubiegłym warto przypomnieć, jaki był jej stan w r. 1938 i w końcu roku 1945.

1938

W roku 1938 istniały cztery wielkie zrzeszenia, które skupiały 8500 spółdzielni, z tego w Zw. Spółdzielni Spożywców 1876. Spółdzielnie te zrzeszały 2.400 tysięcy członków, w tym 72% rolników, 10% pracowników umysłowych, 9% robotników, reszta — rzemieślnicy i wolne zawody. Obrót towarowy wyniósł 618 milionów zł. w spółdzielniach i 1243 miliony zł. w centrach gospodarczych. Spółdzielczość rozporządzała 5039 sklepami i zatrudniała 22.618 pracowników.

1945

W roku 1945-ym z wielkich organizacji centralnych istniało „Społem”. Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P. i nowo utworzony Związek Samopomocy Chłopskiej. Nastąpiło zatem większe zjednoczenie ruchu spółdzielczego. Liczba czynnych spółdzielni osiągnęła cyfrę 8.252, z tego handlowych 4.619, spożywczych 3.443, przetwórczych 803, pomocniczo-rolnych 908, oszczędnościowo-pożywczych 962, pracy 574.

Obrót wyniósł 15.231 milionów złotych. W tej sumie na „Społem” przypada około 6 miliardów, co równało się 800 milionów zł. przedwojennych. Liczba członków osiągnęła cyfrę 2 miliony.

1946

W roku 1946 nastąpiło dalsze zjednoczenie central spółdzielczych przez układ „Społem” ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej. Obrót w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł 10-krotnie, co przesunęło polską spółdzielczość z 2-go miejsca przed wojną na 3-cie po ZSRR i Wielkiej Brytanii. Na terenie kraju mamy około 11.000 spółdzielni ponad 13.000 sklepów. Liczba członków dochodzi 3 milionów.

Na Ziemiach Odzyskanych spółdzielczość poczyniła się może poważnymi wynikami. Ogółem na

1-go stycznia 1946 było czynnych spółdzielni 652, z tym liczbą ta przekracza 1000, w tym najwięcej spółdzielni handlowych (około 900) i Samopomocy Chłopskiej (ponad 500).

Na Ziemiach Odzyskanych jest czynnych ponad 3000 sklepów. przede wszystkim spożywczych i około pół tysiąca wytwórni, przede wszystkim piekarni i młolarni.

Obrót spółdzielni w ciągu pierwszych trzech kwartałów wyniósł około 6 miliardów zł.

FRANCUZI OPUŚCIŁI LIBAN

We wtorek, kwadrans po dziewiątej rano Francja, wierzna swym zobowiązaniom, wycofała swego oddziału z Libanu. Płk. Girault, szef oddziału likwidacyjnego i najbliższy jej współpracownicy odlecieli na trzech samolotach z aerodromu w Beirut.

Władze wojskowe Libanu, pragnąc podkreślić, że wyjazd odbywa się w atmosferze największej przyjaźni, wydłogały specjalny oddział honorowy, który żegnał odlatujących na lotnisku.

WYSTAWA PRZEMYSŁU BRYTYJSKIEGO ZAMKNIĘTA

LONDYN 2.1. Wystawa przemysłu angielskiego „Britannia może to zrobić” została zamknięta dnia 31 grudnia.

Wystawę zwiedziło około półtora miliona osób.

Dane te świadczą, że spółdzielczość polska na Ziemiach Odzyskanych wyszła z początków organizacyjnych, a stała się już poważnym czynnikiem w życiu gospodarczym tych Ziemi.

PLAN NA ROK 1947 przewiduje, że produkcję spółdzielczą wartości 900 milionów zł. przedwojennych, powiększenie liczby sklepów do 18.400, uruchomienie dwóch wielkich domów towarowych, przejęcie dalszych części przemysłu spożywczego. Równocześnie z tymi planami kończyć będzie znaczny wzrost liczby zatrudnionych, uruchomienie kredytów inwestycyjnych, szerokie szkolenie nowych fachowców-spółdzielców w myśl hasła rzuczonego przez prezesa „Społem” tow. J. Zerkowskiego: stworzenie nowego typu pracowników spółdzielczego.

Nie będzie więcej m'n na Ziemiach Odzyskanych

Państwowe Przedsiębiorstwo Traktori i Maszyn Rolniczych zakupiło Ministerstwo Ziemi Odzyskanych cały szereg konkretnych wypadków, — w których podczas prac rolnych traktorzyści ponieśli obrażenia na mity ponieśli śmierć bądź ciężkie lub lekkie rany, a traktory i maszyny rolnicze uległy całkowitemu lub częściowemu uszkodzeniu.

POLSKIE STOCZNIE BĘDĄ BUDOWAĆ OKRETY DLA ZAGRANICY

W Ostłinnie czynie firmi maklerskiej z Anglii, Norwegii, Danii i innych krajów pragną nawiązać współpracę z polskim przemysłem okrętowym, celem lokowania w naszych stoczniach zamówień na budowę nowych, lub też remontu uszkodzonych statków. Zjawisko to należy tłumaczyć wielką powojenną koniunkturą w budownictwie okrętowym. Stocznie polskie posiadają już techniczne możliwości wykonania w najbliższych latach pewnej ilości statków o mniejszym tonażu. Zagadnienie sfinsosowania tego rodzaju zamówień dałoby się zrealizować na drodze clearingu towarowego między zainteresowanymi krajami. Nie przeszkadza realność nadzanych dotychczas propozycji, można stwierdzić, że zainteresowanie się za granicą możliwościami produkcyjnymi naszego przemysłu okrętowego otwiera perspektywę nowego rodzaju eksportu.

kodzeniu. Z tych samych przyczyn zachodzą wciąż jeszcze wypadki z ludźmi i inwentarzem, powodujące straty w gospodarstwie wielkim.

Ten stan rzeczy w nadchodzącym roku ostatecznego zagospodarowania rolnego na Ziemiach Odzyskanych będzie definitywnie usunięty.

Przeciw wrywom P. S. L.

Droga ku demokratyzacji ruchu „Wiciowego”

W dniu 31 grudnia 1946 r. odbyła się w gmachu Zarządu Głównego Związku Samopomocy Chłopskiej konferencja prasowa, na której przedstawiciel Komitetu Demokratycznych „Wici”, o. H. Ogi-Michalski, udzielił szeregu wystraszających informacji i o obecnym kierunku ruchu „wiciowego” w związku z mającym się odbyć w dniach 4 i 5 stycznia 1947 r. Krajowym Zjazdem Demokratyzacji „Wici”.

Oddawna wicjarze z „Nowego Wyzwolenia” apostrofił, że młodzież „wiciowa” jest opóźniona przez elementy reakcyjne, że ruchem „wiciowym” kieruje PSL, Postawiono wówczas rozstrzygnięcie walki o demokratyzację „Wici”.

Rozpoczęła przez „Nowe Wyzwolenie” akcja nie jest walka o zdławienie wicjarzy, prowadzących przemianę, jak to niebezpiecznie zarzuca przeciwnicy poli-

tyczni, ale jest zdrowym oddolnym procesem przetrwałym się w całym kraju. Tu nie chodzi o „przechylenie rąbki robizjaka”, o spowodowanie rozbitnia w „Wiciach”, ale o wyzwanie całych „Wici” spod wpływu jednej partii, a jednocześnie całej młodzieży chłopskiej w pozytywne prace nad odbudową zniszczonego kraju.

W maju 1945 r. na pierwszym zjeździe Wiciowym wybrano prezesa Sebiorka, a wice prezesa, który umiał i chciał walczyć pracować. Nie podobał on się przewódcom PSL, gdyż był „za burzą radykalnym”, postanowił więc stworzyć nowy Zarząd, w skład którego weszliby przedstawiciele zakupionego dotychczas zarządu z Duży i Panikami.

W tej sytuacji elementy radykalne postanowili pójść na kompromis i stworzyć nowy, wspólny zarząd. Niektórzy dążyli do radykalizmu, jak Sebiorka, Rykaś, Kasnik, Ogi-Michalski — przeciwstawiali się koncepcji kompromisu, obawiali się spowodowania „Wici” na niewłaściwej drodze. Zwyzyli jednak chcieli zbawienia pomstu, zgody i wzajemnego zaufania.

Jeż na pierwszym wspólnym zebraniu wyłonili się wewnętrzne tarcia. Przedstawiciel radykalnego ruchu zerzucano zarząd Wiczesła Ruchu Główny doprowadził do tego, że na zjeździe ogólnym delegacja „Wici” wycofała szlaster B Ch. — Mikolajczykowi.

W tych warunkach doprowadzono szybko do panowania BSL. Rozpoczęły się w terenie masowe zwieszania w czynnościach radykalnych Wiciowców (np. w Ciechanowie zawieszono stodołę wafny zarząd, pominięto nie składować się z członków BSL).

Wobec takiej sytuacji, Komitet Demokratyzacji „Wici” zwołał na dzień 4 grudnia 1946 r. zjazd ogólnopolski, w którym wzięło udział 178 członków władz powiatowych i wojewódzkich całego kraju.

Na zjeździe tym powzięto decyzję podjęcia zdecydowanej walki o demo-

kratyzację „Wici”. Dla stworzenia warunków dla postępujących zmian Demokratyzacji „Wici” rozstrzymano szereg aktywnych Wicjarzy. W jeden dzień na zjeździe powstała w terenie sieć Komitetów Wojewódzkich i Powiatowych.

W rezultacie tej akcji n. p. zjazd statutowo w województwie wrocławskim zrealizowano się formacja z Komitetem Demokratyzacji potencjał Zarządu Główny. Na zjeździe tym wybrano na prezesa Wojew. Związku „Wici” o. Czernia, przewodniczącego wojewódzkiego zarządu Komitetu Demokratyzacji „Wici”, a w województwie zamojskim zaplanowano utworzenie wspólnego z Komitetem Demokratyzacji zarządu „Wici”. W pozostałych województwach Komitety Demokratyzacji „Wici” nawiązywały kontakty ze znanymi działaczami terenowymi.

4 i 5 stycznia 1947 r. ma się odbyć ogólnopolski zjazd „Wici”. Głównym celem zjazdu jest formalne wybranie Komitetu Demokratyzacji „Wici”, który by miał pełne moralne prawo reprezentowania całej młodzieży Wiciowej.

„Wici” muszą iść na nowe, pewne drogi, muszą się wyzwolić spod okowów politykierstwa i negacji PSL.

W drugą rocznicę Wyzwolenia

W całym kraju czynione są już przygotowania do zbliżającej się drugiej rocznicy Wyzwolenia Polski spod okupacji hitlerowskiej.

W Warszawie odbędzie się szereg obchodów w dniu 17 stycznia. W Łodzi i Krakowie w dniu 18 stycznia. W pozostałych miastach Polski odbędą się uroczystości związane z rocznicą Wyzwolenia — w dniu 17 stycznia — w dniu wyzwolenia Warszawy.

PRZED WYBORAMI

18 stycznia 1947 — dzień 350 wiców

W dniu 18 stycznia na terenie całej Polski odbyła się wielka, organizowana przez Blok Demokratyczny, na których przemawiali biał przedstawiciele wszystkich partii Bloku: PPS, PPR, SL, SD, a na Ziemiach Odzyskanych również przedstawiciele PSL, Nowe Wyzwolenie i Stronnictwa Pracy. Ogółem zapowiadanych zostało na ten dzień około 350 wiców.

Akcja podjęta pod listą wporęczą Bloku Stronnictwa Demokratycznych i Związku Zawodowców zatacza na terenie województwa Śląsko-Brańskowskiego coraz szersze kręgi. Dotychczas podpisało listę przeszło milion obywateli.

Echa Inicjatywy

Do Głównego Komitetu Wyborczego Bloku Stronnictwa Demokratycznych —

i Związków Zawodowców napływają pierwsze podziękowania od rodziców i dzieci za ofiarowanie przez Blok Demokratyczny zeszłego, sporządzone z zaoszczędzonego na akcji wyborczej pa-

Cały kraj demonstruje solidarność z Blokiem Demokratycznym

Z całego kraju napływają rezolucje i oświadczenia z sebrań przedwyborczych, stwierdzające, że świat pracy i cały obóz demokratyczny postawili manifestacyjnie słowem i głos na liście Nr 8, listy Bloku Stronnictwa Demokratycznych i Związków Zawodowców, demonstrując w ten sposób swoje przywiązanie do hasła, głoszonego przez Obóz Demokratyczny.

Na tropie zbrodni niemieckich

(K) Główna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce prowadzi prace nad wielkim znaczącym politycznym i historycznym przez szereg słów badania zbrodni hitlerowskich popełnionych w Polsce w czasie wojny, wydając cały szereg dokumentów i historycznych.

Z życia PPS PARTII

Ignacemu Daszyńskiemu

W ubiegłym miesiącu w Miechowie odbyły się uroczystości ku czci I. Daszyńskiego. Jego imieniem imieniem nazwano dotychczasową ul. Warszawską i ku jego czci odbyła się w wypełnionej po brzegi sali kina „Mazur” akademii.

Nowy Komitet w Iwanowicach

W ubiegłą sobotę dokonano wyboru Głównego Komitetu PPS w Iwanowicach pow. Miechów.

Zebrań zgalił tow. Gwóźdź sekretarz Powiatowego Komitetu, a następnie po krótkim referacie wybrano zarząd.

W skład Zarządu weszli: I. Przewodniczący tow. Grochowska Władysław — wójt Gminy, 2. Sekretarz tow. Łukasz Jan — sekretarz Gminy, 3. Członek Zarządu tow. Wachula Jan.

W sobotę dnia 28 grudnia 1946 r. odbyło się zebranie pracowników umysłowych i robotników w Państwowej Chłodni Portowej w Krakowie przy ul. Deberla. W pięknie odnowionym stołówce zebrali się załoga Chłodni Portowej serdecznie przywitani przez przewodniczącą Rady Załadowej tow. Jachnicką.

Na zakończenie uchwalono rezolucję, w której pracownicy Chłodni wyrazili gotowość poparcia Bioku Demokratycznego i wzmocnienia pracy i sił w okresie przedwyborczym.

Cech który się składa... z jednej kobiety

„Nasza Jedynka” — nazwana tak przez kilku specjalistów z dziedziny sztuki skórzanej ob. Jadwiga Terakowska, właścicielka pracowni torebkarstwa i sklepu, wyjątkowo w male wazadła i kielasków.

Zapominałam o dyplomie z P. W. K. Jak otrzymała te firma w Poznaniu, zapomniałam o ichce poświęcać to torbki na wystawie w Bydgoszczy, zapomniałam i o tym, że właściciel tej firmy nie powrócił z wojny, zapomniałam o wielu innych ważnych sprawach.

Przedem mna mł. a wdzięcznym ośmieliła osoba, pierwszy i jedyny na terenie Krakowa mistrz galanterii skórzanej ob. Jadwiga Terakowska.

— Jak się to stało? — zapytuję zdumiona.

— Firma istnieje od roku 1923; pracuję w niej od chwili otwarcia — obajnasie uprzejmie moje rozmówczyni.

Przed wojną w Polsce galanteria skórzona należała do wielkich zawodów, to też pracujący w tym dziale nie mogli się łazić z osobą cech.

Wojna zabrała mi meta. Niemcy wprowadzili w Polsce podział pracy: swoje prawa wszędzie, a więc i w rzemiośle, wynagali egzaminów od każdego, kto prowadził warsztat.

Dotychczas ukazał się pierwszy tom książki w języku polskim i angielskim, który obejmował zbiór protokołów zebrań przed prokuratorem polskim w Norymberdze, broszury o obyczajach zbrodni w Troblince i Zamościu oraz broszury o wymiarowaniu Polaków w więzieniu na Zaniku.

W przedmowa znajduje się szczegółowe sprawozdanie z procesu Giełera, zbiór dokumentów o malowcach o przawołaniu przez Hitlera agentów na Polskę oraz sprawozdanie o procesie zbrodniarzy niemieckich przed Najwyższym Trybunałem Narodowym.

Wskazywane są przez Okręgową Komisję badania zbrodni niemieckich, z których Krakowska Komisja ma poważne znaczenie.

Krakowska Komisja przeprowadziła w Krakowie ekshumację i w Krakowie ekshumację ciał ofiar, rozstrzelanych w Koblencach. Pozostawia ona materiał dowodowy w procesie Giełera oraz zbierała ocalały materiał okazywały do procesu komendanta Oświęcimia Rudolfa Hessa.

Krakowska Komisja prowadziła również dochodzenie w sprawie zbrodni koblenców w Ravensbrück, dostarczała okoliczności materiału na procesy lotnisk niemieckich.

Wyniki badań Komisji Krakowskiej oraz materiał przez nią opracowany będzie poważną pomocą w najbliższych historycznych trybunałach, jak w bilu. W tym pierwszym był nie material, lecz czysto koncentracjonalny w Oświęcimiu.

Czy znajdzie się pomieszczenie dla bezdomnych chłopców?

To, d. Przy ul. Krowoderskiej 7 mieści się zakład etapowy Wojsk Opiek Społecznej dla bezdomnych chłopców.

W obecnej chwili w zakładzie tym przebywa ponad 80 chłopców w ogromnie ałych warunkach mieszkaniowych.

Dwa niewielkie izby są przeznaczone na sypialnie, łóżka są wagiłu na brzoł miejsce muszą stać piętro, trzecia izba to stołowa i zarazem miejsce do zajęć praktycznych, najmniejsza salka jest przeznaczona na izolację chorých.

Wszystkie czono i ponura, chłopcy mieszkają w niesłychanie niehygienicznych warunkach, gdzie w razie epidemii, zapewne nie da się zdrowych odpowiednio zabezpieczyć przed infekcją.

Mimo asylnych starań kierownictwa jak dotąd nie udało się znaleźć w Krakowie odpowiedniego domu, który spełniałby chociaż prymitywne wymogi higieny.

Trzeba przy tym wrzucić pod uwagę, że ponad 80 chłopców więcej niż 10% jest zagrożonych gruźlicą.

Wiemy, że przynosi naturalny ludzkość zmniejszyć się zastraszona, a młodzież nie może przyszość, muszą się więc znaleźć fundusze, aby jej zapewnić zdrową i normalną egzystencję.

ZEBRANIE AKTYWÓW KOBIECYCH

Dnia 9-go stycznia 1947 o godz. 5-tej w sali nr. 16, Rynek G. 30, odbył się Zwyczajne Zebranie Aktywnych Kobietyl miasta Krakowa, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie z pierwszego Wjewódzkiego Zjazdu Rady Kobietyl.
- 2) Sprawa wyborów.
- 3) Dyskusja.
- 4) Wolne wnioski.

Wszystkie Komitety dzielnicowe i fabryczne obowiązują się wysłać po 2 delegatów.

Nowy Ośrodek Wczasów

15 stycznia 1947 r. zostanie otwarty w Karpaczu na Dolnym Śląsku nowy ośrodek wczasów Organizacji Międzykrajowej, obliczony na przeszło 100 uczestników w jednym turnusie.

W okresie zimowych ośrodek ten zostanie włączony do ogólnopolskiej akcji wczasów O MTUR pod hasłem „Uznaj się jeździć na nartach”.

Kobiety za twałym pokojem

Dnia 12. I. 1947 r. urzędują Spół. Główny Liga Kobiet Zjazd kobiet z Wolewoda w Krakowskiego w Oświęcimiu pod hasłem „Kobiety manifestują za trwałym pokojem”.

Uczestniczki wyjechały z Krakowa po ogłoszeniu popularnym. Godzina odjazdu pociągu z Krakowa zostanie podana specjalnym komunikatem.

Uczestniczki, mieszkające poza Krakowem mogą przyjechać już 11. I. 47 r. będą miały zapewniony nocleg i wyżywienie oraz zwrot kosztów podróży.

Organizacja, wysyła swoje delegatki, względnie poszczególne kobiety nierzeczone a chce uczestniczyć w Zjeździe, zechcą podać zamieszkoje telefonicznie albo listownie liście uczestniczek do Referatu Kobiecego, Bastowa 5a, I p. telef. 404-28 do dnia 8. I. 47 r.

Zapewnienie zwrot kosztów podróży i całonocne utrzymanie. Uczestniczki, mieszkające poza Krakowem, otrzymają zwrot kosztów przejazdu do Krakowa.

Jasno. Na długich łóżkach porokada robota, nad którą pracuje permuta wyłącznie kobiety. Zadnego mężczyzny, ani jednego nauczyciela, ani jednego kierownika. Radio, Młode, uśmiechnięte, modnie ubrane dziewczęta, — a przed nimi śliczne, skórzane drobniaki. Mówi się o modzie, o artystyce. Ta kolekcja — to pociąg. — Stanowczo jest tutaj coś wiedeńskiego w atmosferze. Nagle do rozmowy włącza się samotnie jedna z pracownic i mówi „Aż do śniadania nie opuszczaj pracowni”.

Kto to? Ob. Janina Michalska, córka robotnika od Zieloniewskiego, miała 15 lat, kiedy przez pierwszy ożwił do pracowni. Dziś po 12 latach nieprzerwaną pracę jest stała pierwszorzędną. Czuje w robocie portfel. Pracuje zupełnie wolno, ale pedantycznie, bezbłędnie. Jest wyznaczona zasady właścicielki firmy, że nie szychko, ale jak kolekcja jest niezmiennym hasłem pracy.

Torekarko to dobrać zwrot dla kobiet. Oprócz wyczuwania kontrolującego wykonanie jak, aby torba była za miłą, ani za sztywną, wymaga jeszcze zręczności w palcach, zwinu, dobrego oka, oraz idealnej dokładności.

Sto słowa mistrza Terakowskiej, sta nowa kwintesencja jej poglądów.

